

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XV. Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti sumus. Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, & in multa desideria inutilia & nociva, quæ mergunt homines ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ita ipse pronunciat: *Quanto magis Pater vester de caelo dabit Spiritum bonum, petentibus se.* non dicit: *dat, sed dabit.* ut significet, si non quamprimum accipias, non idcirco putandum te esse neglectum, quia vult Dominus ut pergas postulare, ut perseveres, ut persistas: *Orationi instare.* Coloss. 4. v. 2. solus ipse novit tempus opportunum, quo spirare faciat Spiritum faventem, sed esto securus, si non *dat, dabit* denique, non morieris, quin prius obtineas Spiritum, quem constantiter petis, *Spiritum bonum.* imò fieri potest, ut forte consecutus jam sis, nec advertas, quam ob causam? ob hanc ipsam, quia Spiritus est, an nescis Spiritum rem esse occultam, invisibilem, imperceptibilem? *Nescis, unde veniat,*

aut quò vadat. Jo. 3. si cognoveris se dederit, cognoveris, si cognoveris subtrahat, quantumvis te quaeris assequeris. Quoties accidit, ut exaudiaris, & tamen non respondeat? Quidquid sit, confidit non, si Pater est, & talis Pater, qui disciplinatus, fieri nequit, ut in supplices, ideo de ipso non dicitur: *nosces dare,* sicut dixit de filiis: *nosstis dare,* sed dixit: *dabit* inter homines nòllo dare, quod est, & dare res sunt oppido dantur, sed non dant. In Deo idem planè est, semper datur, quod novit.

XV.

Habentes alimenta, & quibus regamur, his contenti sumus, qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, & in multa desideria inutilia & nociva, quae capiunt homines in interitum & perditionem. 1. Timothei vers. 8.

1. **C**onsidera humanam felicitatem, si bene perpendas, in eo consistere, quòd possis vivere plènè contentus eo solo, quòd sustentationi necessarium fit, quia quisquis secundum necessitatem vivit, semper est dives; qui secundum voluptatem, semper mendicus. Et haec felicitas adeò est manifesta, ut ab ipsis gentilibus sit agnita, laudata, desiderata, sed non ideo

obtentata. Eorum affectus nimis inordinati, & ideo etiam scelerati, quòd est melius, nempe secundum necessitatem vivere, faciebant, quòd deterius, & ita secundum voluptatem vivebant. Ad Christum perierunt omne genus felicitatis inferre, sive humana foret, sive Divina. Et circo vides post ejus adventum esse numeros, qui ad imitationem

non solum vivat secundum necessitatem, sed secundum mortificationem, eo contenti, quod vix sufficiat potius ad mortem vitandam, quam vitam conservandam. si tu esse non possis ex numero eorum, qui sunt tam perfecti, et saltem ex iis, qui potius ex necessitate quam voluptate vivunt. & sic amplexare documentum, quod hic præbet Apostolus, dum ait: *Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti sumus.* Duo sunt homini ad vitam necessaria, quædam serviunt ad ea averrenda, quæ intus possunt corrumpere, & talia sunt *Alimenta*, alia ad arcendas, quæ possunt corrumpere bonis, & talia sunt ea, quibus tegimur, sive tegantur vestes, sive tegantur domus. & idcirco non dixit Apostolus, *quibus induamur*, quia id solum non sufficit, sed *quibus tegamur*. Ceterum *habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti sumus*, quia felices essemus, si his essemus contenti, saltem non essemus subiecti tot malis, quibus illi sunt obnoxii, qui dum juxta suas volunt vivere cupiditates, nunquam satis sunt divites, & ideo semper *volunt divites fieri*, quia, ut fiant, semper est necesse.

1. Considera, si fueris immunis à malo illorum, qui volunt divites fieri, tere fore immunem à malorum maximo, quod invenitur in terrâ, scilicet à manifesto periculo damnationis. Periculum damnationis duplici ex capite procedit, ab hoste scilicet interno, & ab hoste externo. Externus est Dæmon, Internus propria Concupiscen-

tia. Jam si dives fieri allabores, uterque vires in te maximas acquirit, quia quod ad dæmonem attinet, imprimis facillimum erit, ut te capiat: & ubi te ceperit, facillimum erit, ut te retineat, quo detentus accidere nihil tibi potest, respectu ipsius. facillimum erit, ut te capiat, quia mille offert occasiones lucri illiciti, quo te velut esca aviculam alliciat. & erit facillimum, ut te retineat, quia ubi inescaverit, non erit amplius tenendi labor, prout in avibus contingere videmus. ipse noles effugere, quia debitam noles facere restitutionem. & idcirco dicit Apostolus: *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli. non in tentationes, sed in tentationem*, quia unum tantum est, quo tentare Diabolus illos debeat, nempe ut pecuniam accipiant male partam. ad eos retinendos nulla opus est tentatione. illa ipsa pecunia, quæ primò fuit, instar esca, tentatio ob alliciendi virtutem, deinde fit laqueus ob vim tenendi. quod si ita est, numquid actum de te est, quantum est ex parte dæmonis? Quoad Concupiscentiam, quæ erat aliter hostis, de quo diximus, nempe internus, facillimum est, ut ita quoque te captivet, quia tot brachiis tenebit, quot sunt desideria non tantum inutilia, sed nociva. *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & in multa desideria inutilia & nociva.* Habent ergo ista desideria tres pessimas condiciones, quod sint multa, quod sint inutilia, & quod nociva. sunt multa, quia qui habet pecuniam,

cuniam, rerum plurimarum amore capitur, & hic pessimus est effectus. quia perfectio cordis nostri in eo consistit, quod uni bono se impendat omnia complectenti. *Unam petij à Domino, hanc requiram.* Pl. 26. v. 4. qui multa bona desiderat inter se distincta, cor habet divisum, dissipatum, lacerum, & ideo ecce in quo statu versetur. *Divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Os. 10. v. 2. sunt desideria inutilia, quia non conducunt ad finem intentum, qui est felicitas. *Desiderium peccatorum peribit.* Pl. 111. v. 10. nec felicitatem promovent æternam nec temporalem, non æternam, quia non sunt desideria Cælestium, sed terrenorum. Nec temporalem, quia in terrâ non inveniuntur bona, quæ illis satisfaciant. *Comedistis, & non estis satiati, bibistis, & non estis inebriati.* Ag. 1. v. 6. & sic quovis ex capite sunt inutilia. Et demum sunt non inutilia tantum sed nociva: quia rotus, quem tibi afferunt, fructus est, quod te reddant inquietum tum pro eo, quod desideras obtinere, tum pro eo, quod obtentum times perdere. *Labor stultorum affligit eos.* Eccl. 10. v. 15. Cùm igitur Concupiscentia tua tor brachijs te stringet, quot diximus, quid facies? Gemes equidem sub jugo servitutis molestæ, sed non ideo excuties. & si non excutias, clarè utique agnoscis te æternum esse damnandum. Hic demum est terminus, ad quem immoderata cupiditas habendi te perduxit, videlicet infernus. *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, & in multa deside-*

ria inutilia, & nociva, quæ mergunt homines in interitum, & perditionem, æternam culpæ, quam illi afficiunt, & perditionem, quæ non solum interitum sed perditionem, quæ non solum culpæ, quantumvis naturâ sua quoque sit æterna, multi tamen ratione Divinâ resurgunt, & in pœnæ nullus resurgit. hæc sententia est perditio, damnatio. via est, quæ ducit ad perditionem. 7. v. 15.

3. Considera istud periculum nationis, quod omnibus immortali volunt divites fieri, adeo difficultari posse, ut Apostolus de illis ut prebabili tantum sed inanimè locutus sit. Ideo non ait, *in tentationem*, tanquam de re incerta, sed *in tentationem*, tanquam de re præsentem, de qua dubitari non potest. Neque dicit, *in tentationem*, ut tibi caveas ab hoc male procedendo cautè, incedendo citius, quia ad hoc eripiendam est, quæ dicitur, *incidunt*, an nescias, quod proprium esse tam illius, quam tuæ, quàm qui non cavet? *Adipiscendo incidam unâ die in manus*, quæ ajebat David 1. Reg. 17. quævis tera tam cautus esset, ne incidere in manus ejus, ne incidas in tam grave periculum, de quo locuti sumus. *Incides, etsi nolis.* Tot sunt occasiones prævaricandi, quas habet, qui in peccatum adijcit ad cumulandas divites.

non sit necesse illas querere, ultro
passim occurrunt. & tot si fuerint,
quomodo ab omnibus te servabis?
ergo optimum sequi consilium,
quod à Apostolo suggerit, hoc est con-
tentum esse necessarium, non querere
servituta voluptati. *Habentes alimen-
ta, & quibus regamur, his contenti su-
mus.* Quod si hoc ipsum consilium
nimis videri rigidum, etsi plurimis,
qui secundum mortificationem vi-
vunt, nimium indulgere videatur:
sic age: contentus esto statu, in quo
DEUS te posuit; noli illum augere,
noli extollere, quia in eo versatur
periculi maxima. ideo fortassis
non dixit Apostolus: *Qui divites sunt,
moveni in tentationem* &c. sed, *qui
volunt divites fieri.* quia periculum
gravissimum non est esse divitem
(quamvis id quoque grave sit: *Si di-
ves fueris, non eris immunis à delicto.*
Ecd. 10. v. 10.) Sed velle fieri divitem.
Idcirco contentus esto his, quæ DEUS
tibi dedit: *sunt mores sine avaritiâ,
contenti presentibus.* Hebr. 13. hoc est
esse contentum presentibus, conten-
tum esse proprio statu. Si DEUS ju-
dicasset profuturum tibi statum ma-
gis floridum, magis opulentum, an
tunc illum non potuisset? Doctrina
valde probabilis est, DEUM conce-
dere Electis, quidquid opum ad salu-
tem illis prodest. Unde scriptum est:
Divites, illi scilicet, de quibus hoc lo-

co Apostolus loquitur, *eguerunt, &
esurierunt.* *eguerunt*, quia nunquam
se divites reputabant: & *esurierunt*,
quia ditescere semper desiderabant.
Inquirentes autem Dominum, hoc est,
electi, non minuentur omni bono. Ps. 33.
v. 11. non ait *omni re*, sed *omni bono*,
quia DEUS istis tantum largitur o-
pum, quantum illis habere bonum est,
hoc est, quantum videt illis profutu-
rum ad obtinendum DEUM, quem
inquirunt, ad obtinendam ejus gra-
tiam, ad obtinendam gloriam, & feli-
citatem æternam. Hæ divitiæ veris-
simum illorum bonum sunt, si non in
ratione finis, certè in ratione mediæ,
& ideo dat DEUS. Amplius autem
dare renuit, quia id non foret tunc
bonum, sed malum, imò malum gra-
vissimum. Sine ergo DEUM de te
pro libitu disponere: sic enim ipsum
potius quæres, quàm te: *Inquires
Dominum, non inquires te ipsum.* &
consequenter certissimus eris nihil o-
mnino tibi defuturum, quòd verè sit
bonum. *Non minueris omni bono.*
Nonne, ut desint alia, verosimilius est
secundum omnes regulas etiam huma-
nas meliorem tibi esse eum statum, in
quo DEUS te posuit, quàm illum, ad
quem ipse arbitrato tuo aspiras. *Quæ
confidit in cogitationibus suis, impie
agit.* Prov. 12. v. 2. quia gravibus
sele erroribus ex-
ponit.